

“Als ik me had laten afwijzen had ik hier nu niet gezeten”

Ik heb geleerd dat ik wil twijfelen, omdat wikken en wegen een belangrijk onderdeel van het proces is, in plaats van uit onzekerheid.”

Door: Mathanja Klop (Kunstpit)

Mahal de Man studeerde vorig jaar af en heeft inmiddels een manier gevonden om haar kunstpraktijk vorm te geven. Maar dit ging zeker niet vanzelf. “Je hebt de tijd en die moet je ook nemen”, zegt ze stellig. “Investeer aandacht en energie. Maak met veel mensen kennis en dan gaan dingen uiteindelijk via-via, lopen. Ga er niet gehaast of krampachtig in staan, de dingen duren zo lang ze duren.”

Ik ontmoet Mahal in haar atelierruimte, tussen ingepakte dozen. “Er komt een crèche in”, vertelt ze, “ik moet voorlopig maar vanuit huis werken, want ik weet even niet hoe het gaat lopen. Mijn vriend werkt namelijk in Londen en als zijn contract verlengd wordt ga ik naar hem toe.”

Dan merk je hoe de wereld in elkaar zit

“Ik heb gekeken naar masteropleidingen in Londen, maar die zijn ontzettend duur, ongeveer £ 9.000,-. Er is een gratis opleiding, maar ik kan van hier uit niet beoordelen of deze bij mij past. Het liefst volg ik een masterstudie in Nederland. Van het Piet Zwart Instituut heb ik bijvoorbeeld een goede indruk.

Tijdens mijn uitwisseling in Berlijn merkte ik dat ik een echte Nederlander ben. Ik kon daar een paar maanden studeren met behulp van de Erasmusbeurs (€ 200,- per maand) en met behoud van uitwonende studiebeurs. Zo’n uitwisseling is voor iedereen goed, moet je altijd doen. Je bent alleen, op je zelf aangewezen, dan merk je hoe de wereld in elkaar zit.”

Moeizame start

Het kunstenaarschap van Mahal is geen vanzelfsprekendheid. Na het VWO volgde zij de zaterdagacademie van de HKU om een portfolio op te bouwen.

Daarna werd ze echter niet toegelaten tot de studie. Haar werk was te figuratief vonden zij, niet volwassen genoeg. Mahal was 17 jaar...

Bij het KABK volgde bijna een zelfde oordeel, maar kreeg ze gelukkig de kans. “Achteraf bezien had ik er misschien beter, na het VWO, een jaar tussenuit kunnen gaan. Om dingen voor mij zelf te doen, mijzelf beter te leren kennen. Maar toen was ik nog gehaaster dan nu”, vertelt ze.

Twijfel aan kunstenaarschap

Dat ik dit tot mijn 80e blijf doen staat voor mij nu vast, maar hier was ik kort geleden niet zo zeker van. Na het afstuderen vorig jaar kon ik maar moeilijk werk vinden om in mijn onderhoud te voorzien. Het was er gewoonweg niet. Ik wilde alles aanpakken, dus dacht dat er heus wel iets te vinden was, maar nee dus. Het was en is echt crisis, daar had ik geen rekening mee gehouden. Het was een zware tijd. Geen werk hebben verlamt, je gaat echt niet 'lekker' kunst maken als je bang bent dat je de huur niet kunt betalen. Uiteindelijk heb ik geld kunnen lenen, maar als dat niet had gekund...

Ik ging twijfelen aan mijn keuze voor het kunstenaarschap. Daarom raadpleegde ik een gepensioneerd loopbaanadviseur. Deze 'betaalde' ik met uren, opgespaard in de Timebank. Een wereldwijd economisch systeem waar je uren/ diensten / producten kunt verdienen door uren te besteden. Een mooi project dat nu enkele jaren loopt en echt groot begint te worden. Kunst- en architectuurcentrum Stroom (Den Haag) runt de Nederlandse poot hiervan (meer informatie: <http://e-flux.com/timebank/>)

Via via via kansen creëren

Timebank is een van de projecten waar ik contacten op deed. Maar ook deelname aan een rondleiding tijdens Hoogtij (culturele route in Den Haag) leverde exposure op.

Esther Didde van Jegens en Tevens verzorgde de rondleiding. Daarna werden we uitgenodigd er over te schrijven, als onderdeel van een 'workshop bloggen'. Ik greep deze kans aan. Net als voor mijn artikel in Mr. Motley: tijdens mijn examenexpositie sprak ik Hanne Hagenaars aan, de eindredactrice. Zo kwam het dat ik benaderd werd om een stuk aan te leveren over het leven na de academie. Ja, je moet wel brutaal zijn soms, mensen bedenken echt niet voor jou wat een mooie kans voor jou zou zijn, dat moet je zelf aangeven.

Maar ook veiliger vaarwater, bijvoorbeeld navraag bij een docente, leverde veel op. Zij verwees mij door naar een galeriehouder in Den Haag. Daar mocht ik helpen bij de opbouw van een tentoonstelling en soms pas ik op de galerie. Via de galeriehouder kan ik nu weer bij een bekende Haagse kunstenaar aan de slag. En zo begint het te lopen nu.

Inmiddels heb ik verschillende baantjes binnen de kunst, naast mijn werk in een cadeauwinkel. In augustus exposeer ik, samen met Saskia Burggraaf en Caroline de Bruijn, in Nieuwe Vide, een expositieruimte in Haarlem. Saskia kende de directeur...

Het gaat er om hoe je met teleurstellingen om gaat

Mijn ervaring is niet dat de kunstwereld gesloten is. Je moet gewoon klein beginnen, in je eigen kring. Je moet je gezicht laten zien, naar openingen, mensen aanspreken. Het zijn allemaal maar mensen. Je moet er hard voor werken en met mensen om kunnen gaan. En vooral ook een positieve instelling hebben. En leg jezelf geen irreële verwachtingen op, dan heb je ook geen problemen. Het gaat er om hoe je met je teleurstellingen om gaat.

Laat je niet uit het veld slaan, maar leer er van. Als ik me had laten afwijzen had ik hier ook niet gezeten. Ik had bijvoorbeeld een startersstipendium aangevraagd, maar niet gekregen. Ze vonden mijn werk te esthetisch, terwijl het dat volgens mij helemaal niet is. Ik heb me daar blijkbaar dus niet goed gepresenteerd. Dan moet je daar van leren en verder gaan. Het gaat er om dat je jezelf verbetert.

De angst voor de tijd na het afstuderen is weggeëbd

Ik heb vier jaar behoorlijk intensief de tijd genomen om mijzelf te leren kennen. Daardoor heb ik een beeld wat kunst en het kunstenaarschap voor mij betekent. Ik heb mijn eigen thematiek gevonden en dat gaat goed. De start was zoeken, maar de academie leert je om stevig in je schoenen te staan.

Ik koester de tijd met mijn medestudenten. Je maakt elkaars ontwikkeling heel direct en persoonlijk mee, helpt elkaar door onzekerheden. Ik heb van hen en de docenten geleerd dat ik wil twijfelen, omdat wikken een wegeen een belangrijk onderdeel is van het proces, in plaats van twijfelen uit onzekerheid.

Het begint nu op zijn plek te vallen

Dat wil niet zeggen dat ik me niet meer onzeker voel. Totdat ik mijn diploma ontving had ik grote angst voor de tijd er na. Dat is weggeëbd, want het is toch anders dan ik dacht dat het zou zijn. Ik voel me nu (een krap jaar later), wat rustiger omdat mijn leven als beginnend kunstenaar in Den Haag op zijn plek begint te vallen. Afstuderen en voor jezelf beginnen - naam maken, is een hele spannende tijd.

Ik kan mij niet voorstellen dat ik werk zou doen waarin ik mij niet verder zou kunnen ontwikkelen, waarin ik niet zou groeien en mij zelf niet zou kunnen zijn. In de kunst kan dat altijd. Ik ben en blijf kunstenaar.

ON THE CONTRARY

Saskia Burggraaf, Mahal de Man, Caroline de Bruijn

Opening **16 augustus 19.00**

Van 16 augustus t/m 1 september a.s.

Locatie:

Nieuwe Vide

Minckelersweg 6

2031 EM Haarlem

Bekijk het werk van Mahal op

www.kunstpit.nl/mahaldeman en <http://www.mahaldeman.nl>

